

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8CoP/253/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7919204176
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Agnesa Hricová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:7919204176.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Agnesy Hricovej a členov senátu JUDr. Jany Dudíkovej a Mgr. Miloša Greguša v právnej veci starostlivosti súdu o maloletého W. W. nar. 3.X.XXXX zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trebišov, dieťa rodičov: matky X. W. nar. XX.X.XXXX bývajúcej v A. na F. ulici č. XX/XX zastúpenej HRČKA-SABÓ, s.r.o. Advokátska kancelária so sídlom v Sečovciach na Obchodnej ulici č. 187/6 a otca Q. W. nar. X.X.XXXX prihláseného k trvalému pobytu v Z.. XX bývajúceho v Q. zastúpeného JUDr. Martinom Kostrejom advokátom so sídlom advokátskej kancelárie v Michalovciach na ulici Cyrila a Metoda č. 3 o návrhu matky na zvýšenie výživného o návrhu otca na zníženie výživného o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Trebišov č.k. 15P/143/2019-339 zo dňa 5.8.2020 takto

rozhodol:

P o t v r d u j e rozsudok v napadnutých výrokoch o zvýšení výživného a dlžnom výživnom.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zvýšil vyživovaciu povinnosť otca voči maloletému Šimonovi zo sumy 100 Eur mesačne na sumu 200 Eur mesačne od 16.9.2019 do budúca. Nedoplatok na výživnom vzniknutý za obdobie od 16.9.2019 do 31.7.2020 vypočítal na sumu 1.049,95 Eur a otcovi uložil povinnosť zaplatiť ho do 90 dní od právoplatnosti rozsudku. Uvedeným rozhodnutím zmenil právoplatný rozsudok Okresného súdu Trebišov č.k. 8P/102/2014-531 zo dňa 1.6.2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č.k. 7CoP/22/2018-607 zo dňa 26.6.2018 v časti vyživovacej povinnosti otca na maloletého W.. Zároveň konanie o návrhu otca na zníženie výživného na maloletého W. zastavil. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Proti tomuto rozsudku, proti výrokom o zvýšení výživného, dlžnom výživnom a výroku, ktorým bol zmenený predchádzajúci právoplatný rozsudok v časti vyživovacej povinnosti otca na maloletého W., podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie otec z dôvodu, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Poprel, že by ukončil pracovný pomer v cudzine bez vážneho dôvodu, a teda sa týmto spôsobom vzdal výhodnejšieho zamestnania, čo súd prvej inštancie považoval za hlavný dôvod, prečo vyhovel návrhu matky v celom rozsahu. Podľa jeho názoru rozsudok nezohľadňuje reálny stav veci. Súd účelovo vyhodnotil len niektoré dôkazy, pričom dôkazy svedčiace v prospech neho absolútne žiadnym spôsobom nepoňal do odôvodnenia rozhodnutia. Do spisu pritom predložil mnohé dôkazy, ktoré súd žiadnym spôsobom nevyhodnotil a neodôvodnil, prečo určuje výšku výživného pre maloletého W. v tak likvidačnej sume. Nesúhlasí s tvrdením, že by pracovný pomer v zahraničí ukončil z dôvodu, že jeho príjem sa nemenil, pričom náklady narastali. Hlavným dôvodom návratu z Anglicka bolo onkologické ochorenie manželky, pričom túto skutočnosť preukázal lekárskou správou MUDr. R. zo dňa 4.8.2020. Zdôraznil, že z L. sa vrátil s manželkou aj s dvoma maloletými synmi vo veku 3 a 6 rokov, voči ktorým si taktiež musí plniť vyživovaciu povinnosť. Rozporoval, že by jeho čistý príjem na Slovensku bol

v sume 800 Eur mesačne. Poukázal na mzdový dekrét jeho súčasného zamestnávateľa, Psychiatrickej nemocnice Michalovce, n.o. zo dňa 3.3.2020, z ktorého je zrejmá jeho hrubá mzda vo výške 901,50 Eur, čo predstavuje čistý príjem 632 Eur mesačne. Poukázal aj na čistý priemerný mesačný príjem matky v sume 676,77 Eur, ku ktorému je potrebné pripočítať prídavok na dieťa 24,34 Eur, daňový bonus 22,16 Eur, príspevok na bývanie od plnoletej dcéry L. 200 Eur, príspevok na bývanie od jej matky 200 Eur, ako aj doposiaľ poskytované výživné v sume 100 Eur. Z uvedeného je zrejmé, že matka má každomesačný príjem v sume 1.222 Eur. Jeho príjem je diametrálne odlišný, keďže predstavuje len 632 Eur mesačne v čistom. Z tohto príjmu nie je schopný platiť výživné na maloletého W. 200 Eur mesačne. Zo svojho príjmu prispieva na bývanie svokrovcom, s ktorými žijú v spoločnej domácnosti mesačne sumou 130 Eur a mesačne spláca úvery v sume 375 Eur. Potvrdil, že svoju bytovú otázku si rieši výstavbou trojizbového rodinného domu, ktorého rozpočet bol 90.000 Eur, avšak tento si stavia svojpomocne, čiže jeho náklady na výstavbu budú nepomerne nižšie. Taktiež je pravdou, že kúpil osobné motorové vozidlo Volkswagen SHARAN, avšak toto je vyrobené v roku 2003 a jeho kúpna cena bola 1.000 Eur. Namietal, že odôvodnenie napadnutého rozsudku trpí vadami, keďže nie je uvedené, akými úvahami sa spravoval súd prvej inštancie pri hodnotení dôkazov a najmä nebol presvedčivo vyargumentovaný dôkazmi zistený skutkový stav. Podľa jeho názoru rozhodnutie nedáva žiadnu odpoveď na právnu podstatu veci, akým spôsobom súd dospel k presvedčeniu, že je v možnostiach otca s preukázanou výškou príjmu 632 Eur mesačne, ktorý má onkologicky chorú manželku a ďalšie dve vyživovacie povinnosti k maloletým synom, prispievať na výživu maloletého W. sumou 200 Eur mesačne. Z uvedeného dôvodu navrhol zmeniť rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti tak, že návrh matky na zvýšenie výživného na maloletého W. zo sumy 100 Eur na sumu 200 Eur mesačne zamietla. K odvolaniu pripojil kúpnu zmluvu, ktorou preukázal, že dňa 12.11.2019 kúpil osobné motorové vozidlo Volkswagen SHARAN, rok výroby 2003, za kúpnu cenu 1.000 Eur. K tomu pripojil aj fotokópiu osvedčenia o evidencii uvedeného motorového vozidla.

3. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca uviedla, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie považuje za zákonný a vecne správny. Poukázala na to, že súd prvej inštancie správne vychádzal hlavne z toho, že pomery týkajúce sa maloletého sa zmenili, pretože nastúpil na strednú školu a začal dochádzať do školy z obce Hriadky do Košíc, čím sa značne zvýšili jeho náklady. Nesúhlasila s otcom v tom, že súd mal vychádzať pri rozhodovaní z jeho terajšieho mesačného príjmu, pretože podstatným pre rozhodnutie bolo hlavne to, aký príjem mal otec minimálne rok dozadu. Bolo preukázané, že jeho príjem bol podstatne vyšší a preto súd správne vychádzal pri rozhodovaní z tejto skutočnosti. Zároveň poukázala aj na skutočnosť, že otec v rozhodnom období rozostaval rodinný dom a je logické, že pokiaľ má peniaze na stavbu rodinného domu, musí mať peniaze aj na platenie výživného podľa potrieb dieťaťa, pretože ide o prednostnú platbu, nakoľko je potrebné zabezpečiť riadny a zdravý vývoj dieťaťa. Z uvedených dôvodov navrhla napadnutý rozsudok v celom rozsahu ako vecne správny potvrdiť.

4. Otec vo vyjadrení k vyjadreniu matky uviedol, že v žiadnom prípade nemôže súhlasiť s jej názorom, že súd zistil všetky skutočnosti potrebné pre rozhodnutie a že pri rozhodovaní vychádzal zo správne zisteného skutkového stavu. Súd prvej inštancie práveže nezistil skutočnosti potrebné pre náležité zistenie skutkového stavu. Podľa jeho názoru sa jedná o arbitrárne rozhodnutie, nezohľadňujúce reálny stav veci. Do súdneho spisu boli z jeho strany predložené mnohé dôkazy, ktoré súd prvej inštancie žiadnym spôsobom nevyhodnotil a nezdôvodnil, prečo určuje výživné na maloletého W. v tak likvidačnej sume pre neho. Pripustil, že sa zmenili pomery u maloletého W., keď začal navštevovať strednú školu v Košiciach, avšak za podstatnejšiu okolnosť považuje to, že sa radikálne zmenili pomery najmä na jeho strane. Od poslednej úpravy výživného sa vrátil z Veľkej Británie na Slovensko z dôvodu onkologického ochorenia jeho aktuálnej manželky, taktiež sa mu narodili dve, v súčasnej dobe ešte maloleté deti, preto trvá na tom, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie a návrh matky na zvýšenie výživného zamietol.

5. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu otca ani k následným vyjadreniam nevyjadril.

6. Výrok napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie o zastavení konania o návrhu otca na zníženie výživného na maloletého W. odvolaním napadnutý nebol, nadobudol právoplatnosť, preto nebol predmetom preskúmania v odvolacom konaní (§ 367 ods. 2 CSP).

7. Konania vo veci starostlivosti súdu o maloletých sa prejednávajú a rozhodujú podľa Zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP).

8. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (CSP), ak tento zákona neustanovuje inak.

9. Podľa § 121 CMP rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní obmedzení alebo pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozbavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

10. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

11. Podľa § 387 ods. 2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

12. Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch o zvýšení výživného a súvisiacom výroku o dlžnom výživnom, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu vyplývajúcom z § 65 a § 66 CMP v spojení s § 219 ods. 3 CSP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario a dospel k záveru, že súd prvej inštancie riadne zistil skutočný stav, posúdil ho podľa správnych ustanovení Zákona o rodine, v súlade s § 191 CSP vyhodnotil dôkazy, prihliadol na všetko, čo vyšlo za konania najavo vrátane toho, čo uviedli účastníci, preto je odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie o zvýšení výživného presvedčivé a s jeho závermi sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje. Konajúci súd sa dôsledne vysporiadal s námietkami otca uplatnenými v odvolaní, ktoré tvorili jeho obranu už v priebehu konania na súde prvej inštancie a otec ani v priebehu odvolacieho konania neuviedol žiadne relevantné skutočnosti majúce za následok iné rozhodnutie o výživnom pre maloleté dieťa. Odvolací súd je toho presvedčený, že v priebehu konania na súde prvej inštancie boli nepochybne preukázané všetky okolnosti podstatné pre rozhodnutie o zvýšení výživného v dôsledku čoho ani odvolací súd nemá pochybnosti o správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie a zdôrazňuje, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov a teda za porušenie tohto zákonného práva nemožno považovať neúspech, resp. nevyhovenie návrhu v konaní. Odvolací súd tiež poznamenáva, že súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. V tomto prejednávanom prípade súd prvej inštancie dôsledne vykonal dokazovanie, zistil skutočný stav, ktorý následne správne právne posúdil, pričom jeho skutkové a právne závery zjavne nie sú svojvoľné a neboli prijaté v zrejmom omyle konajúceho súdu, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces.

13. Odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie dôsledne porovnal pomery účastníkov v čase predchádzajúcej úpravy výživného so súčasnými pomermi a stotožnil sa so záverom súdu prvej inštancie, že preukázateľné výdavky na strane maloletého dieťaťa sa oproti predchádzajúcemu rozhodnutiu zvýšili. K zmene pomerov došlo z dôvodu samotného veku maloletého dieťaťa, pričom výživné bolo naposledy upravené v roku 2016, keď mal maloletý 12 rokov a bol žiakom 6. ročníka základnej školy. V súčasnosti je maloletý študentom gymnázia v Košiciach, teda mimo svojho bydliska, čím sa mu zvýšili výdaje na zabezpečenie školských potrieb, učebníc, stravy, hygieny, cestovného. Matkou prezentované výdavky v súvislosti so zabezpečením výživy maloletého nevybočujú z rámca potrieb iných detí na rovnakom stupni školského vzdelávania, preto o ich výške nemal pochybnosti ani odvolací súd.

14. Vyživovacia povinnosť rodičov voči deťom predstavuje jeden zo základných pilierov systému zákonnej povinnosti poskytovať výživu. Povinnosť vyživovať svoje dieťa má každý z rodičov. Vyživovacia povinnosť môže mať niekoľko foriem. Môže byť plnená osobnou starostlivosťou o maloleté dieťa a domácnosťou. Druhou formou plnenia vyživovacej povinnosti môže byť poskytovanie vecných plnení, napr. bývania alebo stravovania. Ďalšou formou plnenia vyživovacej povinnosti je plnenie výživného ako peňažného príspevku na uhradzovanie potrieb dieťaťa. Rodič, ktorý sa o dieťa osobne stará plní vyživovaciu povinnosť prevažne poskytovaním vecných plnení (bývanie, strava, nákup ošatenia, zabezpečenie zdravotnej starostlivosti a pod.) a osobnou starostlivosťou. Rodič, ktorý sa o dieťa nestará, prispieva na jeho výživu výživným, ktoré určí súd. Pre určenie sumy vyživovacej povinnosti je smerodajná životná úroveň každého z rodičov, pretože platí prvoradá premisa, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni každého svojho rodiča. Miera životnej úrovne je zistiteľná rôznymi

dôkazmi. Vodiacou zásadou na strane povinného je miera jeho schopností, možností a majetkových pomerov. Za schopnosti každého rodiča je potrebné považovať jeho reálny zárobok, ktorý dosahuje v čase vyhlásenia rozhodnutia, avšak z dôvodu jeho objektivizácie, súd môže skúmať dosahovaný zárobok (príjem) za posledný rok. Ako je to uvedené v ust. § 62 ods. 5 Zákona o rodine, každý rodič má povinnosť v prvom rade zabezpečiť výživu svojho dieťaťa a až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojenie svojich vlastných potrieb. Zákon nerozlišuje, či ide o nevyhnutné životné potreby rodiča alebo iné potreby.

15. Odvolací súd po preskúmaní napadnutých výrokov rozsudku súdu prvej inštancie, ako aj konania, ktoré mu predchádzalo zistil, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k správnym skutkovým zisteniam. Správne ustálil, že od posledného súdneho rozhodnutia došlo k podstatnej zmene na strane všetkých účastníkov a rovnako i k zvýšeniu životných nákladov. Správne zistil a vyhodnotil zvýšenie životných nákladov maloletého Šimona a to jednak jeho nástupom na strednú školu, ako aj tým, že fyzicky rastie. Príjem matky sa zvýšil o 178,98 Eur. Ona si plní svoju vyživovaciu povinnosť poskytovaním osobnej starostlivosti o maloletého, pričom mu zabezpečuje všetky jeho potreby vrátane bývania. Otec sa na starostlivosti o maloletého podieľa plnením vyživovacej povinnosti. Taktiež súd prvej inštancie správne zistil a vyhodnotil podstatné zmeny životnej úrovne na strane otca, predovšetkým, že sa mu znížil príjem oproti príjmu, ktorý zarábav v Anglicku. V Anglicku bol jeho priemerný mesačný príjem v prepočte 2183,03 Eur. Po návrate na Slovensko poberal v období od 9/2019 do 2/2020 dávky v nezamestnanosti priemerne 977 Eur mesačne. Od 3/2020 sa zamestnal a podľa výpisu z účtu bol jeho čistý mesačný príjem za obdobie od 3/2020 do 5/2020 priemerne 854,31 Eur. Z toho potom vyplýva jeho priemerný ročný príjem za obdobie od 6/2019 do 5/2020 v sume 1247,84 Eur. Jeho výdavky na bývanie sa znížili v porovnaní s predchádzajúcou úpravou. V Anglicku platil 233 libier mesačne, po návrate na Slovensko prispieva na bývanie sumou 130 Eur mesačne. Zanikla mu vyživovacia povinnosť na dcéru L. v sume 180 Eur mesačne, avšak pribudli mu vyživovacie povinnosti na synov L. (nar. XX.X.XXXX) a D. (nar. XX.XX.XXXX) na ktorých výživu vynakladá 300 Eur mesačne. Svojpomocne začal stavať rodinný dom na pozemku, ktorý kúpil po návrate na Slovensko v obci Klokočov. Na kúpu pozemku a na stavbu domu zobral pôžičky, ktoré spláca spolu v sume 372 Eur mesačne. Jeho manželka od 9/2019 poberala rodičovský príspevok 270 Eur mesačne. Všetky uvedené podstatné skutočnosti súd prvej inštancie bral pri svojom rozhodovaní do úvahy. Keďže platí zásada, že výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov, súd prvej inštancie správne dospel k záveru, že je vo finančných možnostiach otca, aby na výživu maloletého W. prispieval mesačne sumou 200 Eur od 16.9.2019, t.j. odo dňa podania návrhu matky na zvýšenie výživného do budúcnosti.

16. Od podania návrhu, t.j. od 16.9.2019 do konca mesiaca v ktorom bolo rozhodnuté o zvýšení výživného, t.j. do 31.7.2020 vzniklo otcovi dlžné výživné vo výške 1049,95 Eur, ktoré súd prvej inštancie správne vypočítal a odvolací súd sa zároveň aj stotožnil s jeho rozhodnutím povoliť otcovi splatiť dlžné výživné v lehote do 90 dní od právoplatnosti rozsudku.

17. Odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov a ich správnym vyhodnotením dospel k správnym skutkovým zisteniam, následne takto zistený skutkový stav aj správne právne posúdil. Z uvedených dôvodov odvolací súd podľa § 387 ods. 1 CSP rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch potvrdil ako vecne správny a pretože sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia podľa § 387 ods. 2 CSP sa v odôvodnení obmedzil iba na skonštatovanie správnosti napadnutého rozhodnutia a na zdôraznenie správnosti rozhodnutia doplnil ďalšie dôvody.

18. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 veta druhá CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).